

УДК: 316.4.06:004.77

Я. Чаплак, канд. психол наук, доц.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Україна

ПРО НЕБЕЗПЕКУ РОСІЙСЬКОМОВНОГО КОНТЕНТУ МОСКОВІЇ НА ТЕРЕНАХ ЦИФРОВОГО СВІТУ

Ya. Chaplak, Ph.D., Assoc. Prof.

ON THE DANGER OF RUSSIAN LANGUAGE CONTENT OF MOSCOWIA ON THE TERRITORY OF THE DIGITAL WORLD

Домінуюча сфера аудиторії пропутінських інформаційно-комунікативних марафонів – це не тільки громадяни країни-терориста, але й певна частина людей, які проживають в різних куточках світу та є російськомовними. Саме з використанням вербальних технологій соціально-психологічного впливу пропаганда кремля досягає найвищих результатів через російськомовні джерела у порівнянні з промосковськими інформаційно-комунікативними потоками на інших мовах. Це пояснюється тим, що: 1) прокремлівські соціальні інституції з розробки психолінгвістичних технологій впливу на російськомовну аудиторію досягли результативності високого рівня; 2) кібербезпека західного світу ефективно спрацьовувала на фейкові «вкиди» московії в марафонах на інших мовах, тому результативність є низькою; 3) у пропаганди кремля бракувало психолінгвістичних технологій впливу на неросійськомовну аудиторію світу та відповідної кількості фахівців, які б володіли культурою та мовою тієї чи іншої країни. Окрім цього, фактично не було стримуючих важелів та відповідного контролю з боку кібербезпеки демократичного світу щодо діяльності російськомовних потоків до початку злочинної повномасштабної війни РФ проти незалежної України.

Методи інформаційно-психологічної війни представляють собою сукупність прийомів і способів створення основного інструменту цього різновиду війни – фейків. Ці методи впливають на індивідуальну та масову свідомість об'єктів інформаційно-психологічного впливу. Саме в російськомовних інформаційно-комунікативних марафонах пропаганда путіна досить вдало застосовує фейки як основний інструмент інформаційно-психологічної війни, що представляють собою простий чи складний образ, який несе в собі викривлену інформацію та здійснюють вплив на свідомість і психіку об'єктів впливу[1].

Пропаганда кремля у своїх дискурсах постійно використовує прийом створення ідеологічної поляризації, що виникає на основі маніпулятивного нав'язування об'єкту впливу цінностей та ідей через призму контрастних категорій «свій-чужий» з метою відповідної трансформації пропутінської картини світу та управління образом взаємодії з оточуючим світом. Функціональні критерії структури прокремлівської пропаганди в полікультурному просторі масової комунікації побудовані на маркерах маніпулятивного характеру, що сигналізують про спрямованість комунікативного стратегічного інструментарію вербального впливу з нав'язуванням ідеології кремля. У всіх пропутінських російськомовних політичних інформаційно-комунікативних марафонах можна знайти вербальні маркери інформаційно-психологічного впливу на одиниці мови, що втілюють прагматичний потенціал основних стратегій управління – позитивної самопрезентації, тобто, евфемізації «своїх» та подання опонента в негативному варіанті, тобто, дисфемізації «чужих». З метою лінгвокомунікативного впливу маніпулятивного характеру на акторів впливу в російськомовних інформаційно-комунікативних потоках досить широко використовують тексти російської класичної та сучасної художньої літератури, що насичена різноманітними формами вербальної комунікації.

Маніпулятивна сутність російськомовних інформаційно-комунікативних марафонів прокремлівської пропаганди на комунікативному рівні полягає в цілеспрямованому викривленні дійсності у формі подій, думок, фактів, спрямованих на здійснення прихованого соціально-психологічного впливу на свідому та емоційну категорії аудиторії для мотивації запрограмованого розвитку мисленнєвого та поведінкового типів діяльності[3]. У результаті маніпулятивних дій ЗМІ формуються завчасно визначені думки та відношення до реальних подій, що трансформують думки та відношення російськомовної аудиторії до фактів.

Сьогодні РФ представляє собою центр глобального фашизму. У процесі зомбування пропагандистські прокремлівські інформаційно-комунікативні марафони перетворили все російське на матрицю гнилого культурного середовища збочень і злочинності, цинізму та брехливості, лицемірства та насилля, представляючи собою велику загрозу для демократичних цінностей всього світу. При цьому, відкрито користується політичними видумками та посипає своїх опонентів образами, не даючи часу об'єктам впливу на обдумування інформації. Держава-терорист старається розповсюдити з допомогою маніпулятивного впливу свою ідеологічну та політичну владу на весь демократичний світ, пробує вести боротьбу з усіма та проти всіх. У розробку технологічного інструментарію інформаційних воєн з метою знищення фундаментальних цінностей демократичних цінностей цей злочинний тоталітарний зомбокоток задіяв фахівців з різних галузей: істориків, антропологів, соціологів, філософів, психологів, економістів, програмістів тощо. Тобто, з допомогою відповідних кібероперацій проти демократичного світу кремль прагне змінити дійсність. У московії займаються розробкою цілих технологічних інструментаріїв для російськомовних інформаційно-комунікативних потоків, що допомагають адаптувати будь-яку ситуацію та спрямувати масову свідомість суспільства сприймати її в потрібному руслі.

Таким чином, можна констатувати той факт, що найефективніше пропаганда кремля працює на теренах інформаційно-комунікативних марафонів з тієї причини, що застосовує російськомовний технологічний інструментарій лінгвокогнітивного впливу на свідомість російськомовного населення. Окрім цього, можна спостерігати те, що за допомогою інструментів цифрового світу отруюється прокремлівськими нарративами контент незалежних російськомовних інформаційно-комунікативних потоків від країни-терориста. Саме тому, на нашу думку, не тільки посилення санкцій щодо країни-агресора, а й блокування на сучасному етапі інформаційного російськомовного контенту на теренах демократичного світу є одним із основних важелів впливу на терористичну державу.

Література

1. Чаплак Я.В., Ілюк М., Ляковська А.-Х. Кіберсоціалізація особистості на теренах цифрового світу. Воєнні конфлікти та техногенні катастрофи: історичні та психологічні наслідки: Збірник тез I Міжнародної наукової конференції присвяченої 35 роковинам аварії на ЧАЕС, 22-23 квітня 2021 р.. Упорядники: А.А. Криськов, В.В. Вишньовський та Н.В. Габрусєва. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2021. С.131-133. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/34867>.
2. Зварич І.М., Чуйко Г.В. Духовний вимір соціуму та людини в ньому. *Психологічний часопис* : збірник наукових праць. За ред. С.Д. Максименка. Т.5. № 4 (22). К. : Інститут психології імені Г.С. Костюка Національної академії педагогічних наук України, 2019. С. 81-102. DOI: <https://doi.org/10.31108/1.2019.5.4.6>; <https://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/article/view/563/353>. ISSN 2414-004X
3. Чуйко Г.В., Зварич І.М. Специфіка інформації в Інтернеті. *Психологічний часопис* : збірник наукових праць. За ред. С.Д. Максименка. 2019. Т.5. Вип. 12. К. : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. С.21-42. URL:

УДК: 159.9.072:004

Г. Чуйко, канд. філ. наук, доц.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Україна

ТЕХНОЛОГІЇ ЛІНГВІСТИКИ ІНФОРМАЦІЙНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ВІЙНИ МОСКОВІЇ ПРОТИ ДЕМОКРАТИЧНОГО СВІТУ

H. Chuiko, Ph.D., Assoc. Prof.

TECHNOLOGIES OF LINGUISTICS OF MOSCOWIA'S INFORMATION AND PSYCHOLOGICAL WARFARE AGAINST THE DEMOCRATIC WORLD

Проблема протистояння демократичного світу та країни-терориста загострила питання визначення ідентичності в російському суспільстві, потребу в усвідомленні себе через дихотомію «ми-вони» та конструювання образу зовнішнього ворога для власної консолідації. Це все спрямоване для того, щоб створити конфлікт ідеологій в країнах, які входили до складу «совдепу», дестабілізувати в цих державах обстановку та ослабити їх, а потім захопити та об'єднати з московією. Цей проєкт становить ідейну складову «руцкого міра», щодо розширення територій фашистської росії.

Соціальні інституції пропаганди кремля проводять фундаментальні дослідження російської мови як інструменту впливу на психіку людей та управління їх поведінкою. Ці дослідження об'єдналися в новому міждисциплінарному напрямі – лінгвістика психологічної війни. Інформаційно-психологічна війна визначається як протистояння сторін, що виникає через конфлікт інтересів чи ідеологій та здійснюється шляхом навмисного, перш за все мовного, впливу на свідомість противника (народу, колективу чи окремої особистості) для його когнітивного придушення чи підпорядкування, а також за допомогою застосування засобів інформаційно-психологічного захисту від такого впливу[2]. У російському мовознавстві домінує дослідницький акцент на мову ЗМІ, що трактується як особливий вид дискурсу, мета якого є не стільки розповсюдження інформації, скільки здійснення впливу на суспільство.

Для ведення інформаційно-психологічних воєн пропаганда кремля застосовує всі доступні їй засоби передачі інформації. Крім телебачення, кіно та преси, інформаційно-комунікативні марафони країна агресора застосовує й такі засоби впливу як мистецтво, літературу, освіту тощо[1]. Тобто, зомбокатор кремля використовує всі можливі способи, з допомогою яких він може посприяти відповідним змінам масової свідомості за допомогою втілення в неї необхідних установок. Так, наприклад, когнітивний механізм метафори ефективно застосовується суб'єктами інформаційно-психологічної війни для навмисної реструктуризації цілісної картини реального світу об'єктів впливу, на базі якої здійснюється репрезентація та осмислення об'ємних і багатоаспектних абстрактних явищ, що реалізується в створенні образів в дискурсивній парадигмі постправди. А для стійкого забезпечення можливостей лінгвістичного маніпулювання свідомістю цільової аудиторії в глобальному полікодовому медіапросторі моделюється інтердискурсивне середовище, що є фундаментом для актуалізації у ЗМІ лінгвоінформаційних моделей із відповідними параметрами етнокогнітивного і соціокультурного впливу на цільову аудиторію. Перенос соціальної діяльності в глобальне інформаційно-комунікативні мережі призводить до утворення транснаціональних структур і політичних об'єднань, що здійснюють вплив на державні інститути, а ріст і розвиток цифрових медіа провокує роздвоєння між сприйняттям віртуальної моделі реальності та фактичної ситуації[3]. Сучасне суспільство рф